

Domácí úkol č. 11

Datum odevzdání 17. 5. 2022

(11.1) Pro matici $A = \begin{pmatrix} 3 & 3 & 3 \\ 3 & 2 & 2 \\ 3 & 2 & 1 \end{pmatrix}$ nad tělesem $\mathbb{Z}_5$

(a) najděte matici P , pro kterou $P^T AP = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 2 \end{pmatrix}$, a

(b) dokažte, že neexistuje žádná matice Q , pro kterou $Q^T AQ = I_3$.

Ná pověda: Využijte toho, že v tělese $\mathbb{Z}_5$ platí, že $1^2 = (-1)^2 = 1$ a $2^2 = (-2)^2 = -1$, tudíž $a^2 \in \{0, 1, 4\}$, proto můžeme symetrickými úpravami diagonální matice nad $\mathbb{Z}_5$ „měnit na diagonále znaménko“. Dále si všimněte, že $\det(P^T AP) = \det(P)^2 \det(A)$ a použijte předchozí pozorování.

Je-li f symetrická bilineární forma na vektorovém prostoru $\mathbf{V}$ a $U \subseteq \mathbf{V}$, pak f -ortogonálním doplňkem množiny U rozumíme množinu

$$U^{\perp_f} = \{\mathbf{x} \in V : (\forall \mathbf{u} \in U) f(\mathbf{x}, \mathbf{u}) = 0\} .$$

(Poznámka: Vektory $\mathbf{u}, \mathbf{v}$ nazýváme f -ortogonální, pokud $f(\mathbf{u}, \mathbf{v}) = 0$; f -ortogonální doplněk množiny U tedy tvoří ty vektory z $\mathbf{V}$, které jsou f -ortogonální ke všem vektorům z U .)

(11.2) Bilineární forma f na prostoru $\mathbb{R}^3$ má vzhledem ke kanonické bázi matici

$$[f]_K = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 4 \\ 2 & -1 & 1 \\ 4 & 1 & 3 \end{pmatrix} .$$

Spočítejte f -ortogonální doplněk množiny

$$U = \{(x_1, x_2, x_3)^T \in \mathbb{R}^3 : x_1 + x_2 - 2x_3 = 0\} .$$

Ná pověda: Ukažte, že f -ortogonální doplněk podprostoru $W = \text{LO}\{\mathbf{w}_1, \dots, \mathbf{w}_k\}$ je roven množině všech vektorů, které jsou f -ortogonální ke všem generátorům $\mathbf{w}_1, \dots, \mathbf{w}_k$. Najděte nějakou množinu generátorů podprostoru U a použijte učiněné pozorování.

Bonusový problém: Nechť $\mathbf{V}$ je vektorový prostor nad $\mathbb{C}$. Zobrazení $f : V \times V \rightarrow \mathbb{C}$ nazýváme *seskvilleárni forma* na $\mathbf{V}$, pokud pro libovolné $\mathbf{u}, \mathbf{v}, \mathbf{w} \in V, t \in \mathbb{C}$ platí

- $f(\mathbf{u} + \mathbf{v}, \mathbf{w}) = f(\mathbf{u}, \mathbf{w}) + f(\mathbf{v}, \mathbf{w}), f(\mathbf{u}, \mathbf{v} + \mathbf{w}) = f(\mathbf{u}, \mathbf{v}) + f(\mathbf{u}, \mathbf{w}),$
- $f(\mathbf{u}, t\mathbf{v}) = tf(\mathbf{u}, \mathbf{v}), f(t\mathbf{u}, \mathbf{v}) = \bar{t}f(\mathbf{u}, \mathbf{v}).$

Seskvilleárni forma se nazývá hermitovská, pokud $f(\mathbf{u}, \mathbf{v}) = \overline{f(\mathbf{v}, \mathbf{u})}$ pro libovolné $\mathbf{u}, \mathbf{v} \in V$. Seskvilleárni formy jsou zobecněním skalárního součinu nad $\mathbb{C}$.

- (a) Dokažte, že bilineární forma f na komplexním vektorovém prostoru $\mathbf{V}$ je antisymetrická právě tehdy, když pro každý vektor $\mathbf{u} \in V$ platí $f(\mathbf{u}, \mathbf{u}) = 0$.
- (b) Dokažte, že seskvilleárni forma f na komplexním vektorovém prostoru $\mathbf{V}$ je hermitovská právě tehdy, když je pro každý vektor $\mathbf{u} \in V$ číslo $f(\mathbf{u}, \mathbf{u})$ reálné.